

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

COMISIA PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT,
ȘTIINȚĂ, TINERET ȘI SPORT
Cabinet deputat
ANGHEL STANCIU
Camera 3132, Telefon 1244

Către

BIROUL PERMANENT AL
CAMEREI DEPUTAȚILOR

Doamnei

ROBERTA ALMA ANASTASE
Președintele Camerei Deputaților

Stimată Doamnă Președinte,

Curtea Constituțională a emis Decizia nr. 599/14. 04. 2009 (Anexată), prin care a constatat că prevederile art. 129 alin. (3) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic sunt neconstituționale.

În consecință, în termen de 45 de zile Parlamentul, respectiv Camera Deputaților, conform art. 147 alin. (1) din Constituție și respectiv art. 134. alin. (5) din Regulamentul Camerei Deputaților, trebuie să reexamineze prevederile art. 129 alin. (3), pe baza raportului Comisiei juridice, de disciplină și imunități pentru a le pune în acord cu dispozițiile Constituției României.

Drept urmare, în baza prevederilor art. 33 pct.b) din Regulamentul Camerei Deputaților, adresăm rugămintea să dispuneți aplicarea dispozițiilor regulamentare și constituționale invocate mai sus spre a înainta Comisiei juridice, de disciplină și imunități, Decizia nr. 599/14. 04. 2009 pentru a se întocmi raportul și a fi supusă apoi dezbaterii Plenului Camerei Deputaților, în termenul constituțional.

27. 05. 2009

Cu aleasă considerație,

Prof. univ. dr. ing. Anghel Stanciu

DECIZIA Nr.599
din 14 aprilie 2009

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.129
alin.(3) din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic**

Publicată în Monitorul Oficial nr.329 din 18.05.2009

Ioan Vida	- președinte
Nicolae Cochinescu	- judecător
Aspazia Cojocar	- judecător
Acsinte Gaspar	- judecător
Ion Predescu	- judecător
Puskás Valentin Zoltán	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Augustin Zegrean	- judecător
Carmen Cătălina Gliga	- procuror
Mihaela Ionescu	- magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.129 alin.(3) din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, excepție ridicată de Universitatea de Medicină și Farmacie "Gr.T.Popa" Iași în Dosarul nr.8.788/99/2008 al Tribunalului Iași – Secția civilă, litigii de muncă.

La apelul nominal răspund, pentru autorul excepției, avocații V.V. Secrieriu și Roxana Ruja, cu delegație la dosar. Totodată, răspunde, personal, partea Carol Stanciu.

Cauza este în stare de judecată.

Apărătorii autorului excepției, V.V. Secrieriu și Roxana Ruja, solicită admiterea acesteia, reiterând motivele cuprinse în notele scrise pe care le-au depus la dosar și pe care Curtea le-a avut în vedere la soluționarea cauzei.

Partea Carol Stanciu solicită respingerea excepției pentru motivele cuprinse în concluziile scrise aflate la dosarul cauzei. De asemenea, face referire la Decizia nr.654/2007, prin care Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.10 alin.(2) din Legea nr.264/2004 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Medicale, reținând că textul criticat nu instituie privilegii sau discriminări.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, arată că personalul didactic universitar, a cărui activitate profesională se desfășoară pe baza unui contract individual de muncă, se află într-o situație diferită de cea a altor categorii socioprofesionale, de exemplu cele care exercită anumite atribuții legate de o funcție publică sau titlu științific, cum este cazul parlamentarilor, respectiv academicienilor, astfel încât, sub acest aspect, nu poate fi reținută încălcarea principiului constituțional al egalității în drepturi.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 14 ianuarie 2009, pronunțată în Dosarul nr.8.788/99/2008, **Tribunalul Iași – Secția civilă, litigii de muncă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.129 alin.(3) din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic.** Excepția a fost ridicată de Universitatea de Medicină și Farmacie "Gr.T.Popa" Iași într-un litigiu de muncă având ca obiect contestația formulată împotriva deciziei de pensionare a părții Carol Stanciu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că textul de lege criticat reglementează, în mod obligatoriu, o primă prelungire în activitate până la vârsta de 70 de ani a profesorilor universitari academicieni, spre deosebire de profesorii universitari care nu sunt academicieni și care trebuie să solicite senatului universitar menținerea în activitate, începând cu vârsta de 65 de ani. Prin urmare, consideră că statutul de academician conferă un avantaj, sub acest aspect, membrilor academiilor științifice. Totodată, susține că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor art.53 din Constituție, în sensul că restrâng exercițiul unor drepturi și libertăți ale angajatorului, care, fără a mai putea analiza

„prestigiul profesional” al persoanei pensionate, fără a mai putea cuantifica „competența deosebită” și devotamentul salariatului față de instituția în care își desfășoară activitatea, are impus un criteriu de prelungire care nu satisface criteriile legale de menținere în activitate. De asemenea, invocă și încălcarea dispozițiilor constituționale ale art.124 alin.(2) privind caracterul unitar, imparțial și egal al justiției.

Tribunalul Iași – Secția civilă, litigii de muncă consideră că prevederile de lege nu contravin dispozițiilor constituționale ale art.16 și ale art.124 alin.(2), deoarece acestea reglementează unele drepturi ale membrilor Academiei Române sau ai academiilor de științe organizate pe domenii științifice, avându-se în vedere calitatea pe care aceștia au dobândit-o.

Potrivit dispozițiilor art.30 alin.(1) din Legea nr.47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile art.129 alin.(3) din Legea nr.128/1997 sunt constituționale. În acest sens, arată că principiul egalității nu este sinonim cu uniformitatea, astfel încât situația juridică a anumitor categorii de persoane justifică aplicarea unui regim juridic diferit. Arată că limitarea exercitării profesiei de cadru didactic universitar până la împlinirea unei anumite vârste și menținerea în activitate peste această vârstă, cu acordul instituției, este justificată prin natura specifică a domeniului de activitate, respectiv învățământul.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.d) din Constituție, precum și ale art.1 alin.(2), ale art.2, 3, 10 și 29 din Legea nr.47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art.129 alin.(3) din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.158 din 16 iulie 1997. Alin.(3) al art.129 a fost introdus prin articolul unic din Legea nr.481/2006 pentru completarea art.129 din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1.025 din 22 decembrie 2006.

Textul de lege criticat are următorul conținut: „(3) ~~Profesorii universitari, membri ai Academiei Române sau ai academiilor de științe organizate pe domenii științifice, înființate prin lege, pot rămâne în activitate ca titulari, ceea ce înseamnă cu normă întreagă în învățământ, până la vârsta de 70 de ani. Peste această vârstă pot fi menținuți în activitate numai cu acordul instituției în care lucrează, prin prelungiri anuale.~~”

Autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art.16 privind egalitatea în drepturi, ale art.53 referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art.124 alin.(2) privind înfăptuirea justiției. Totodată, consideră că textul de lege criticat contravine și dispozițiilor art.14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la interzicerea discriminării.

Examinând excepția, Curtea reține că textul de lege criticat reglementează o prelungire *ope legis* a raporturilor de muncă cu angajatorul, pentru profesorii universitari membri ai Academiei Române sau ai academiilor de științe organizate pe domenii științifice, înființate prin lege, până la vârsta de 70 de ani. Peste această vârstă urmează a fi menținuți în activitate, la cerere, numai cu acordul instituției de învățământ superior în care lucrează, prin prelungiri anuale.

Curtea constată că prin Decizia nr.444 din 26 octombrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.15 din 5 ianuarie 2005, a analizat constituționalitatea prevederilor art.129 alin.(1) și (2) din Legea nr.128/1997 raportate la dispozițiile art.16 alin.(1) din Legea fundamentală, în ceea ce privește criteriul vârstei pentru menținerea în activitate a profesorilor universitari și a conferențiarilor universitari cu titlu științific de doctor. Astfel, Curtea a reținut că vârsta nu se regăsește printre criteriile discriminatorii, prin care se încalcă egalitatea între cetățeni, enumerate în dispozițiile art.4 alin.(2) din Constituție, aceasta având în speță doar natura unei condiții legale pentru exercitarea unei profesii, aplicabilă, în mod

Curtea Constituțională
a soluționat excepția de
neconstituționalitate
prin Decizia nr. 444/2004

egal, tuturor persoanelor aflate în situații identice, respectiv acelor care se încadrează în ipoteza prevăzută de norma juridică.

Analizând motivele de neconstituționalitate invocate în prezenta cauză, Curtea constată, însă, că normele legale criticate operează o distincție între profesorii universitari și conferențarii universitari cu titlu științific de doctor, pe de o parte, și profesorii universitari, membri ai Academiei Române sau ai academiilor de științe organizate pe domenii științifice, înființate prin lege, pe de altă parte, în ceea ce privește menținerea în funcția didactică, ca titulari. Astfel, aceștia din urmă beneficiază de o prelungire de drept a raporturilor de muncă cu angajatorul până la vârsta de 70 de ani, în vreme ce profesorii universitari și conferențarii universitari cu titlu științific de doctor pot fi menținuți ca titulari în funcția didactică, pentru aceeași limită de vârstă, numai la cerere și cu acordul consiliului facultății și aprobarea anuală a senatului universitar.

În aceste condiții, Curtea constată că textul de lege criticat aduce atingere prevederilor art.16 din Legea fundamentală, referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

În acest sens, Curtea reține ceea ce a stabilit în mod constant în jurisprudența sa, în acord cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (*Cauza Marckx împotriva Belgiei*, 1979), respectiv faptul că „violarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite”. În cauză, instituirea unui tratament juridic distinct între profesorii universitari, indiferent de titlul onorabil, nu are o justificare obiectivă și rezonabilă. Atât membrii Academiei Române sau ai academiilor de științe organizate pe domenii științifice înființate prin lege, cât și profesorii universitari și conferențarii universitari cu titlu științific de doctor se află în aceeași situație juridică în privința activității lor didactice.

Chiar și sub aspectul menținerii în activitate a profesorilor universitari peste vârsta de 65 de ani, potrivit art.129 alin.(2) din lege, statutul lor juridic trebuie să fie același, în caz contrar sunt încălcate dispozițiile constituționale privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, ambele categorii având statutul juridic de cadre didactice universitare.

Curtea constată că, deși instituirea unor condiții pentru menținerea în activitate reprezintă opțiunea legiuitorului, astfel de condiții nu pot fi impuse cu scopul de a discrimina persoane aflate în aceeași situație juridică, fără a exista vreo justificare rațională și obiectivă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art.146 lit.d) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.1-3, al art.11 alin.(1) lit.A.d) și al art.29 din Legea nr.47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.129 alin.(3) din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, excepție ridicată de Universitatea de Medicină și Farmacie “Gr.T.Popa” Iași în Dosarul nr.8.788/99/2008 al Tribunalului Iași – Secția civilă, litigii de muncă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Pronunțată în ședința publică din data de 14 aprilie 2009.

OPINIE SEPARATĂ

În dezacord cu soluția adoptată cu votul majorității membrilor Curții, opinăm că dispozițiile art.129 alin.(3) din Legea nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic sunt constituționale și, pe cale de consecință, excepția trebuia respinsă pentru considerentele pe care le vom expune în continuare.

În art.129 din Legea nr.128/1997, legiuitorul a limitat exercitarea profesiei de cadru didactic universitar până la împlinirea unei anumite vârste. Astfel, în alin.(1) se arată că profesorii universitari și conferențarii universitari cu titlul științific de doctor pot rămâne în activitate până la vârsta de 65 de ani. În alin.(3) al aceluiași articol, care face obiectul excepției de neconstituționalitate, se precizează că profesorii universitari, membri ai Academiei Române sau ai academiilor de științe organizate pe domenii științifice, înființate prin lege, pot rămâne în activitate ca titulari până la vârsta de 70 de ani.

În cuprinsul expunerii de motive la acest din urmă text se arată că „profesorii universitari, membri ai Academiei Române ori ai academiilor de ramură (Academia de Științe Medicale, Academia de Științe Agricole și Silvici), organizate conform legii, sunt, de regulă, organizatori de școli de învățământ și știință, conducători de programe de cercetare științifică și de doctorat, ceea ce face necesară prezența activă în universitate și după vârsta de 65 de ani”.

Considerăm că deosebirea de tratament, între cele două alineate ale art.129 este justificată prin statutul științific deosebit al titularilor în cadrul aceleiași categorii profesionale, respectiv între profesorii universitari și conferențarii universitari cu titlu științific de doctor, pe de o parte, și profesorii universitari, membri ai Academiei Române sau ai academiilor de științe organizate pe domenii științifice, înființate prin lege – Academia de Științe Medicale, Academia de Științe Agricole și Silvici -, pe de altă parte.

Textul de lege criticat nu aduce atingere dispozițiilor art.16 din Constituție, referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor. În jurisprudența sa Curtea Constituțională a statuat constant că principiul egalității nu este sinonim cu uniformitatea, astfel încât la situații juridice diferite se justifică aplicarea unui regim juridic diferit. Așa cum se reține și în Decizia de față, Curtea, prin Decizia nr.444 din 26 octombrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.15 din 5 ianuarie 2005, examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.129 alin.(1) și (2) din Legea nr.128/1997, raportat la dispozițiile art.16 alin.(1) din Legea fundamentală, a statuat că, în ce privește criteriul vârstei, acesta nu se regăsește printre criteriile discriminatorii, prin care se încalcă egalitatea între cetățeni, enumerate în dispozițiile art.4 alin.(2) din Constituție, acesta având în speță doar natura unei condiții legale pentru exercitarea unei profesii, aplicabilă în mod egal tuturor persoanelor aflate în situații identice, respectiv acelor care se încadrează în ipoteza prevăzută de norma juridică.

Pe de altă parte, prin **Decizia nr.654 din 28 iunie 2007**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.582 din 24 august 2007, Curtea a constatat că este neîntemeiată susținerea referitoare la neconstituționalitatea art.10 alin.(2) din **Legea nr.264/2004** privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Medicale. Textul prevede menținerea în activitate sau în funcții de conducere a membrilor titulari și corespondenți ai Academiei de Științe Medicale până la vârsta de 70 de ani, fără ca prin aceasta să se instituie privilegii sau discriminări.

În sensul celor arătate în opinie au fost și concluziile reprezentantului **Ministerului Public**, precum și punctul de vedere transmis Curții Constituționale de către **Avocatul Poporului**, cu adresa nr.1.967 din 5 martie 2009.

Judecător,

Acsinte Gaspar

Judecător,

Nicolae Cochinescu